

NYT LYÖDÄÄN!

Nurmon Jymyn Laaka-Flikoille kansallispelejä on liikunnan iloa ja hauskaa yhdessäoloa. Voitontahto nousee esiin otteluissa.

TEKSTI: *Jouni Hirn*
KUVAT: *Johannes Tervo*
Nurmossa

© Nurmo

Hanna Rantala humauttaa pallon kohti takakenttää.

Dallo hallussa

Harjoitusten aluksi lämmitellään porukalla.

Hurtti huumori lentää, kun Heli Rätty ja Maire Ylimäki vaihtavat kuuluisia juomatauolla.

Merkki on päällä. Suvi Haapanen lyö ja etenijä irtoaa kolmospesältä.

Pesis on jälleen pop

Pesäpallon suosio on noussut viime vuosina tasaisesti. Pesäpalloliiton seura- ja nuorisopäällikkö **Jari Malisen** mukaan kasvu on ollut suurinta pienten harrastajien keskuudessa.

Heinäkuussa Ylivieskassa järjestettävä alle 10-vuotiaiden pesisleiri täyttyi tänä vuonna ennätysnopeasti.

”Meidän oli suljettava netti-ilmoittautuminen jo kahden päivän jälkeen, koska leirialueen kapasiteetti on rajallinen”, Malinen kertoo.

Malinen arvelee, että alhaiset kustannukset ovat vaikuttaneet suosion kasvuun. Lasten harrastusten hinta on noussut monessa lajissa kipurajoille, mutta pesis on verrattain edullinen laji.

Pesäpalloliitossa on huomattu, että myös aikuisten omatoiminen harrastaminen on lisääntynyt. Harrastajamääriin on vaikea päästä käsiksi, koska pelit käydään liiton toiminnan ulkopuolella.

”Pesäpallo on loistava puulaakitason laji, kunhan pelisäännöt ja turvallisuusasiat muistetaan ottaa huomioon”, Malinen kannustaa.

JOUNI HIRN

Piikkarit ovat paikallaan kiihdytyksiä ja äkkikään-
nöksiä tehdessä.

Nurmon Jymyn Laaka-Flikat sai alkunsa neljä vuotta sitten, kun muutama perheenäiti seiso toimittomana kentän laidalla katsellen lastensa pesäpalloharjoituksia.

Joku tuumasi ääneen, että olisipa kiva lyödä itsekin palloa. Vieläkö osuisi ja tarttuisiko pallo räpylään?

”Aloimme virittää ideaa omasta lady-pesisporukasta muutaman äidin kanssa. Kun saimme porukan kasaan, muualta maakunnasta alkoi tulla viestiä, että täältäkin löytyy lady-joukkue”, joukkueenjohtaja **Niina Hämeenniemi** sanoo.

Laaka-Flikkojen toimintaan pääsevät kaikki pesäpallosta kiinnostuneet naiset ikään ja taitoon katsomatta. Mukana on noin kaksikymmentä 25–55-vuotiasta naista. Koko ryhmä on harvoin koolla yhtäaikaisesti, koska osa tekee vuorotyötä ja ”joku on aina mammalomalla”.

Muutamalla pelaajalla on junioritausta, mutta useimmilla aiempi pesiskokemus rajoittuu kouluvuosiin.

”Meillä on siinä mielessä ihana joukkue, että vaikka pelaajia on monen ikäisiä ja taitoisia, niin toisen suorituksia ei arvostella koskaan. Jokainen pelaamien rajojensa mukaan eikä meillä kilpailla keskenään”, Hämeenniemi toteaa.

Ilon kautta kuntoillen

Laaka-Flikkojen harjoituksista huokuu liikunnan iloa ja naisenergiaa. Sisävuorossa olevat pelaajat koostuvat valmentaja **Jaska Ojanperän** ympärille. Nyt harjoitellaan kotiutuslyöntiä ja taktisia kuvioita merkkiviuhkan avulla. Pesiksessä parhaiten huijaava on aina voitolla.

”Kun keltainen näkyy, sitten mennään vaikka, olisi kuinka väärä tahansa”, valmentaja ohjeistaa.

Lukkari syöttää ja onnistunut lyönti kiidättää pallon korkeassa kaaressa takakentälle. Samalla juoksija irtoaa kolmoselta ja kiittää kotipesään palamatta ja haavoittumatta.

Ilmapiiri on kannustava. Mottona on pelata ilon ja huumorin kautta, ei liian totisesti.

”Me harjoitellaan kuntoilumielessä, mutta toista joukkuetta vastaan pelattaessa esiin nousee voitontahto. Silloin pelataan tosissaan”, Hämeenniemi sanoo.

Monta uutta siskoa

Pesisharrastuksella on myös sosiaalinen merkitys.

”Aikuisiällä uusien ystävyysuhteiden solmiminen on haastavampaa kuin nuorempina. Täältä on saanut monta siskoa lisää”, **Liisa Sirkkiä** toteaa.

Sanna Sillanpään mukaan pesiksessä hienointa

on juuri yhdessä tekeminen.

”Aina pääsee yksin lenkille, mutta tätä saa pelata hyvän porukan kanssa. Lisäksi on hienoa, että meillä on oma valmentaja. Hänen ansiostaan harjoitusaika ei kulu pelkkään paskanpuhumiseen, vaan silloin treenataan täysillä.”

Vauhdikkaassa lajissa sattuu ja tapahtuu. Nivelet ja lihakset ovat kovilla nopeiden kiihdytysten ja äkkikäännösten johdosta. Pesäpallon pelaaminen vaatii hyvän peruskunnan ja aktiivista lihashuoltoa.

Vaikka Sillanpäällä on junioripesitausta, moni asia on pitänyt opetella uudestaan.

”Minulle ei opetettu nuorena oikeita tekniikoita. Esimerkiksi väärällä lyöntitekniikalla saa rikottua helposti selkänsä. On hyvä, että on valmentaja, joka puuttuu epäkohtiin.”

Laaka-Flikat harjoittelee kesäkauden aikana kahdesti viikossa.

Ylistarolainen **Miia Manner** osallistui ensimmäistä kertaa Laaka-Flikkojen harjoituksiin. Hän on pelannut nuorempina ja laji on ollut aina sydäntä lähellä.

”Etsin netistä lähialueelta rentoa harrasteporukkaa. Vaikka en tuntenut ketään ennestään, porukkaan oli helppo tulla ensikertalaisena. Tämä vaikut-

taa juuri sellaiselta joukkueelta, jollaista lähdin hakemaan”, hän toteaa harjoitusten päätteeksi.

Uunot veivät voiton

Kesällä joukkue pelaa kaksinkertaisen Lady-Pesis-sarjan muun muassa Lappajärven, Lapuan ja Vaasan joukkueita vastaan.

Vuotuinen kohokohta on kuitenkin Turussa pelattava valtakunnallinen Lady-Pesis-turnaus. Turnauksessa joukkueilla on mahdollisuus pukeutua mitä upeimpiin asuihin ja pelata niissä. Turnaus on kuuluisa siitä, että läpilyöntejä ja takalaittomia tehdään myös pukeutumisessa.

Viime vuonna Laaka-Flikat sai parhaan pukeutujan palkinnon sonnustauduttuaan vanhoiksi pohjalaismummoiksi ja papoiksi. Edellisvuonna leideillä oli Uno Turhapuro -teema.

”Kyllä siinä muiden asiakkaiden silmät kääntyivät, kun piipahdimme Uuno-asuissa paikallisessa marketissa. Kävi vielä niin hassusti, että yhden Uunon kohdalla kaupan varashälytyn piippasi aiheetta”, Hämeenniemi nauraa.

Pesisleidit pelaavat kesällä myös perinteisen ottelun omia miehiään vastaan. Joku muistuttaa, että joukkueessa on yksi sinkku, jolle pitäisi löytää nopsaan mies.

”Saisiko lehteen maininnan, että naisella on ikää 28 vuotta ja miehellä pitäisi olla vähintään 50 hehtaaria metsää”, huvittomat leidit nauravat. ■

Kansallispele

Pesäpallon kehitti Tahko Pihkala 1910-luvulla. Ensimmäinen nykytyyppinen pesäpallo-ottelu pelattiin 1920 Helsingin Kaisaniemen kentällä.

Pesäpallon materiaalina käytetään polyesterialia, kumia ja synteettistä lankaa. Alunperin pesäpallo oli nahkainen ja sen täytteenä oli sahajauhoja tai hiekkaa.

1930-luvulla pallossa alettiin käyttää kumia ja valmistuksesta tuli teollista.

Vuonna 2005 Pesäpalloliitto määrittä normit pallon kimmoisuudelle ja kestävyydelle.

Virallisia pesäpalloja on kolmenlaisia: Tenavapallo (95–100 grammaa), naistenpalo (135–140 grammaa) ja miestenpalo (160–165 grammaa).

Asta Majaniemi nappaa pallon tottuneesti räpylänsä.

Pesäpalloja tehdään rakkau desta lajiin

Teemu Lassila pompottaa Suomipesisen virallista miesten pesäpalloa.

Virallinen pesäpallo vaatii valmistukseen paljon työtä ja ripauksen salatiedettä. Suomipesis Oy:n pesäpallotehtaalla palloja tehdään käsin.

TEKSTI: *Jouni Hirn*

KUVAT: *Markku Vuorikari*

Lahdessa

”Meille sanottiin, että muistakaa pojat sitten, että kahta samanlaista pesäpalloa ei ole vielä tehty.”

Pesäpallon tie ryppyisestä kerästä kovaksi ja kestäväksi palloksi. Ydin on tiiviiksi puristettua trasselia, jonka päälle käärätään lankaa. Seuraava kerros on kumiliuskaa, joka käärätään käsin narukerän ympärille. Pintakerros liimataan, ja pallo saa lopullisen muotonsa teräsmuotin sisällä uunissa.

Lahtelaisen Suomipesis Oy:n teollisuushallissa leijuu palaneen kumin käry. Täällä tehdään pesäpalloja hartaudella ja rakkauksella. Yrityksen osakas **Teemu Lassila** kertoo, että virallisen pesäpallon valmistamiseen liittyy liikesalaisuuksia, kuten millaista lankaa ja liimaa käytetään ja missä suhteessa.

Hyväksytyt pesäpallon valmistusprosessi on haasteellinen ja monivaiheinen. Pallo tehdään käytännössä käsin: sitä muovataan, prässätään ja lopulta se laitetaan uuniin paistumaan. Kuuma seos vulkanoituu ja pallo jää teräsmuotissa muotoonsa.

Ennen kuin pallo on valmis kaupan hyllylle, se punnitaan, koepomputetaan ja leimataan. Laadunvalvonta joka vaiheessa on tärkeää.

”Monesti kysytään, kauanko yhden pallon valmistamiseen menee. Työvaiheita on niin paljon, että pesäpalloa ei voi tehdä yhden päivän aikana”, Teemu Lassila sanoo.

Kotimaisuus kunniaissa

Pesäpalloliitto on määrännyt tarkat rajat pesäpallon kestävyydelle ja kimmoisuudelle. Suomipesis on L-Tec Sportin ohella ainoa yritys, joka saa valmistaa virallisia pesäpalloja.

Tuotteita testataan ja kehitetään yhteistyössä Jyväskylän Yliopiston Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen kanssa. Kumppanina on myös kaksi testiseuraa.

Suomipesisen kaikissa palloissa on kotimaisuudesta kertova Avainlippu. Myös pakkaukset on valmistettu Suomessa.

Teemu Lassila karsastaa ajatusta ulkomailla tehdystä pesäpallosta.

Tarina kertoo, että takavuosina eräs suomalainen pesisseura valmistutti suuren erän halpoja pesäpalloja Aasiassa. Homma meni mönkään. Pallo eivät

Pallo saa lopullisen muotonsa teräsmuotissa.

pomppineet kunnolla ja ne hajosivat lyödessä. Ralhallinen tappio oli suuri.

”Jos pesäpallon lähettää esimerkiksi Kiinaan, samanlaisia ei saa takaisin. Suomi on ainoa paikka, jossa syntyy riittävää laatua. Mitä tahansa olemme tarvinneet, olemme yrittäneet etsiä sille kotimaisen tekijän.”

Perinteen jatkajat

Suomipesis Oy:n historia ulottuu aina vuoteen 1989, kun pesäpallotehdas Lakaveka alkoi valmistaa virallisia pesäpalloja Suomipallo-nimellä.

Muutama vuosi sitten Lakavekan yrittäjät päättivät vetäytyä viettämään eläkepäiviään.

Yritys ja samalla koko pallovalmistuksen perinne olisi päättynyt, ellei kolme ikänsä pesäpallon parissa toiminut miestä olisi kiinnostunut toimintojen ostamisesta.

Yrityksen historiassa käännettiin uusi lehti vuonna 2013, kun pitkän linjan pesismiehet Teemu Lassila, **Timo Laine** ja **Pauli Korhonen** päättivät jatkaa Suomipallojen valmistamista. Samalla yrityksen nimi muutettiin Suomipesis Oy:ksi.

”Edelliset omistajat olivat 80-vuotiaita, ja he olivat lähellä viedä pallovalmistuksen tietotaitonsa mu-

kanaan. Kauppaan kuului, että he kertoivat liikesalaisuudet ja opettivat valmistusprosessin. Meille sanottiin, että muistakaa pojat sitten, että kahta samanlaista pesäpalloa ei ole vielä tehty, koska ne ovat käsityötä”, Lassila muistelee.

Suomipesisen palloja hyväksyttiin tänä vuonna virallisiksi ottelupalloiksi kaikille sarjatasoille.

Pelaajataustasta hyötyä

Karhun on pesäpallovalineita valmistava ja myyvä L-Tec Sport Oy on vielä selkeä markkinaykkönen, mutta Suomipesis aikoo kasvaa ja kehittyä pitkän-ajalta työllä.

Tavoitteena on lanseerata kokonainen pesis-tuoteperhe kilpailukykyisellä hinnalla. Suunnitteilla on muun muassa kokonainen kotimainen huippuräpylä ja maila.

Kotimaisuus on yritykselle kunnia-asia. Parhailaan haussa on kotimainen nahka-alan yrittäjä, jolta onnistuu laadukkaan räpylän tekeminen. Suomipesis on kehittänyt ELY-keskuksen tuella uutta ja täysautomaattista pallonkäärimäkonetta. Investointeja on tehty myös kotimaisen mailanvalmistuksen aloittamiseksi.

Suomipesis-kolmikolla on vahva pesistausta. Teemu Lassila on Alajärven Ankkureiden kasvatti ja entinen Ykkössarjan pelaaja. Hän on tällä hetkellä hallitseva pesäpallon pituuslyönnin maailmanmestari harrastesarjasta. Viime kesänä pallo lensi yli 120 metriä.

Timo Laine on puolestaan tahkonnut Superpesistä vuosikaudet muun muassa Jyväskylän Kirissä ja Haminan pallossa. Sotkamolaislähtöinen Pauli Korhonen on puolestaan pitkän linjan seuraavaikuttaja.

Taustoista on ollut apua seurojen ja pelaajien kanssa tuotekehitystyötä tehtäessä.

”Me olemme mukana rakkaudesta lajiin. Olemme saaneet paljon kannustusta pesisväeltä. Paras ja suurin palaute tulee pelaajilta itseltään”, Lassila sanoo. ■

Virallinen miestenpallo saa painaa 160-165 grammaa. Pallon lähtönopeus voi olla lyötäessä jopa 180 km/h.

